

یادی از یعقوب دانشدوست، معمار فقید، هم‌زمان با سالروز درگذشتش

معمار المان های خاطره ساز مشهد

طرح: خلد حاجی‌زاده افشار

و نمادهای ایرانی، مفهوم خلق می‌کند. او تاریخ را می‌شناسد و انسان را بلد است.

کوج به مشهد

سال ۱۳۱۷ در تبریز به دنیا می‌آید. سه‌ساله است که در کش و قوس‌های فراوان جنگ جهانی دوم، راهی مشهد می‌شود و از اینجا به بعد مشهد، خانه اوست. خانواده‌اش اهل فرهنگ‌اند. تحصیل کرده‌اند و او پشتکار را از نزدیک‌ترین آدم‌های زندگی‌اش فرامی‌گیرد. از روزهای نوجوانی به فیزیک علاقه دارد. اما وقتی نوبت به انتخاب رشته دانشگاه که می‌رسد، سر از معماری درمی‌آورد. وقتی از دانشگاه فارغ‌التحصیل می‌شود، کار مرمتگری حرم رضوی توجesh را جلب می‌کند. راهی آستان می‌شود،

دکتراب‌سراخ شهرسازی می‌رود. عضو فعال ایکوموس (شورای بین‌المللی ابنیه و محوطه‌ها) می‌شود و در کنگره‌های معماری و باغ‌سازی در ایران و خارج از ایران حضور پیدا می‌کند. او جدا از طراحی، پژوهش و نگارش آثار مکتوب در زمینه معماری و شهرسازی را هم آغاز می‌کند.

همه چیز به یاد می‌ماند

یعقوب دانشدوست مرمتگر و پژوهشگری مستعد برای معماری ایرانی بود. در طول زندگی‌اش، نظارت بر مرمت اغلب آثار تاریخی استان خراسان بزرگ را بر عهده گرفت که شامل مدرسه خرگرد، مسجد گوهرشاد، مسجد شاه مشهد، مدرسه پریزاد، مصلی پایین خیابان مشهد، گنبدسبز، کاخ خورشید کلات، مسجد کبودکند کلات، مزار شیخ احمد جام، مزار مولانا زین‌الدین ابوبکر تایب‌ادی، میل اخچان، مسجد ملک زوزن، آرامگاه فردوسی و... بود. فهرستی طولانی از بناهایی که یادآور تاریخ معماری ایران‌اند و او آن‌ها را دوباره به زندگی بازگرداند. در ساخت بناهایی نظیر بیمارستان آریا در مشهد، یادمان‌های شهری مانند «به‌سوی نور» یا «همای رحمت» در میدان غدیر و طراحی خانه علم و کیهان‌نمای شهر مشهد نیز نقش داشت و پروژه‌هایش، تلاشی آگاهانه در پی همراهی معماری ایرانی با نیازهای امروز بود. دانشدوست توجه ویژه‌ای به باغ‌ها و فضای باز داشت و در آتارsh، چون کتابی درباره باغ‌های طیس، نشان داد که چگونه می‌شود باغ ایرانی را نه فقط به مثابه فضا بلکه به مثابه نظام زیستنی فرهنگی در معماری امروز بازتولید کرد. دانشدوست سرانجام در سال ۱۴۰۰ درگذشت. پس از مرگش جوایز و ارجاعات متعددی به او تعلق گرفت. از لوح تقدیر ریاست جمهوری نشانان فردوسی و تقدیرنامه‌هایی که به پاس خدمات فرهنگی و معماری به نامش صادر شد.

مریم شیعه‌ا ساعت‌های دل‌تنگی را با خط کشیدن روی کاغذ سفید پر می‌کند. وقت‌هایی که یادگان در سکوت فرومی‌رود و هرکس مشغول انجام دادن امور خودش است. دانشدوست کاغذ و قلم را برمی‌دارد و گوشه‌ای به دیوار تکیه می‌زند. ایده‌هایش را روی کاغذ می‌آورد و بعد پروبالشان می‌دهد. می‌داند که شهرداری مشهد برای میدان راه‌آهن به دنبال المان و سازه‌ای همیشگی است. بعد از طراحی المان میدان آزادی (فلکه پارک فعلی)، شهرداری برای همکاری با او مشتاق است و او هم از اینکه با ایده‌هایش به شهر هویت بدهد، استقبال می‌کند. در روزهایی که لباس نظامی سربازی به تن می‌کند، طراحی «به‌سوی او» تمام می‌شود و چندماه بعد، میان چمن‌ها و آسفالت‌های میدان راه‌آهن، سازه‌ای تماشایی می‌ایستد. ستونی بلند و کشیده که با سادگی هندسی، روح انسانی را به تصویر می‌کشد. ترکیبی از پیکره یک زوج، نمادی از بشر را خلق می‌کند که دو طاق پایین آن، نشان‌دهنده زمین و طاق‌های بالانماد آسمان‌اند. این سازه روایتگر حرکت، امید و بازگشت است. طراحی طاق‌های پایین و بالا، روزی به ذهنش خطور می‌کند که حرف از سفر انسان به آسمان و ماه است. در سال‌های میانی دهه ۵۰ خورشیدی دانشدوست با المان‌هایش در گوشه و کنار شهر جا خوش می‌کند. یادمان‌های او در دل شهر می‌نشیند و او را به عنوان کسی معرفی می‌کند که هم نگاه سنتی معماری ایرانی را خوب می‌فهمد و هم ظرفیت زبانی معماری نوین را می‌شناسد. معماری او تقلیدی از فرم‌های گذشته نیست و در عین حال به هویت محلی ضریب می‌دهد. هر کدام از آثارش، پیوندی میان فرم، معنا و تجربه انسانی برقرار می‌کند. طراحی‌های او هم به تجربه زیست شهری نزدیک است، هم هویت می‌سازد و هم برای مردم پذیرفتنی است. او با فرم‌های ساده و در عین حال متأثر از سنت

روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع‌رسانی صاحب امتیاز: شهرداری مشهد

مدیرمسئول: سید منیم موسوی‌مهر سردبیر: سید سجاد طلوع‌هاشمی

نشانی: خیابان کوهسنگی ابتدای کوهسنگی ۱۵ دفتر مرکزی: ۰۵۱-۳۷۲ ۸۸۸۸۱-۵

تلفن: ۰۵۱-۳۸۴۹۰۳۸۴

وبسایت: ۰۵۱-۳۸۴۸۳۷۵۲

شماره پیمک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

سال هفدهم ۷ بهمن ۱۴۰۴ ۷ شهریور ۱۴۴۷ شماره ۴۴۸۵

شنبه

Mashhadchehreh.ir Photosahr.ir

سایت شهرآرآ نیوز را با اسکن این کد دنبال کنید

ميثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

اوقات شرعی مشهد

● **اذان ظهر** ۱۱:۴۴:۱۷ ● **غروب آفتاب** ۱۶:۵۲:۱۷ ● **اذان مغرب** ۱۷:۱۱:۴۶
● **نیمه شب شرعی** ۲۳:۰۰:۳۷ ● **اذان صبح فردا** ۰۵:۰۸:۲۵ ● **طلوع آفتاب فردا** ۰۶:۳۵:۳۶

تقویم تاریخ

۷ بهمن سالروز **شهادت مرتضی جاویدی**، مشهور به اشلو، از فرماندهان سپاه پاسداران در دوران جنگ تحمیلی است. شهید جاویدی در عملیات بیت المقدس، فتح‌المبین، رمضان و ... نقشی مؤثر داشت.

امروز سالروز درگذشت **دکتر سیروس سهامی**، جغرافی‌دان، نویسنده و شاعر است. او نخستین رئیس دانشگاه فردوسی مشهد پس از انقلاب اسلامی بود و در سال ۱۳۹۹ بر اثر ابتلا به کرونا از دنیا رفت.

کارتون شهر

طبق اعلام مرکز آمار ایران ، دی امسال ، روغن، لبنیات و تخم‌مرغ در صدر گران‌ترین اقلام خوراکی برای خانوارهای ایرانی بوده است.

منبع: روزنامه شهرآرآ

شوخی بی‌شوخی

سیاست‌های دوگانه‌سوز یک کشور مثلا دل‌سوز!

● اگر در ایران هر چهارسال، انتخابات مجلس و ریاست جمهوری و شورای شهر برگزار شود، تمام آن یک دموکراسی نمایشی است، اما اگر در کشورهای حوزه خلیج فارس که تا حالا یک بار هم مردم صندوق رأی را از نزدیک ندیده‌اند و فرق آن را با گاو صندوق نمی‌دانند انتخابات برگزار نشود، به‌خاطر جلوگیری از همین دموکراسی نمایشی است.

● هرگاه ایران بر مالکیت جزایر سه‌گانه خودش تأکید کند، یعنی باعث تهدید امنیت و آرامش خاورمیانه شده است، اما اگر ترامپ یک روز وقتی از خواب بیدار شد ناگهان ادعای مالکیت جزیره گرینلند دانمارک را با آن همه فاصله داشت، نه به‌خاطر پرسوختگی او، بلکه به دلیل دل‌سوزی او برای امنیت بیشتر جهان است!

● اگر ایران بی‌اعتماد و بی‌علاقه به مذاکره با آمریکا باشد، یعنی حاکمیت نگران زندگی مردم ایران نیست، ولی اگر آمریکا وسط مذاکرات حمله‌کند و هزاران ایرانی را شهید

کند، یعنی عمیقاً نگران زندگی مردم ایران است.
● اگر ایران به دنبال انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز و پزشکی هسته‌ای و داروهای هسته‌ای باشد، برای سلامت و جان انسان‌ها مضر است، اما اگر آمریکا صاحب بمب هسته‌ای باشد، برای سلامت و جان انسان‌ها خیلی هم مفید است و خواص باورنکردنی نیز دارد!
● اگر ایران با اینکه مرزهای جغرافیایی‌اش از ابتدای انقلاب اسلامی تثبیت شده است، طلب گروه‌های تجزیه‌طلب را به رسمیت نشناسد، کار اشتباهی کرده است، اما اگر ترامپ بارها بگوید می‌خواهد کانادا را به عنوان ایالت جدید، به آمریکا الحاق کند، کارش خیلی درست است.
● اگر آمریکا شبانه رئیس‌جمهور منتخب مردم ونزوئلا را برباید، تا راه را برای ربودن نفت آن کشور هموار کند سازمان ملل باید برای مردم ونزوئلا احساس خوشحالی کند، اما اگر کشوری موشک بسازد تا از حریم خود دفاع کند، سازمان ملل باید فرت‌وفرت ابراز نگرانی کند!

روایت

عسل، ولیکن شور، ولیکن تلخ

شاعر و نویسنده شاعر و نویسنده

و شکاف نسلی از کجا اتفاق افتاد. چه بر سرمان آوردند که باید انتخاب می‌کردیم یا استقلالی باش یا پرسپولیسی؟ یا ورزشگاه برو یا هیئت! یا شجریان را دوست داشته باش یا قاسم سلیمانی را، یا کرپلا مهرش باید توی پاسپورتت باشد یا استانبول و هرکس اگر دوستانی از هر دو قبیله داشت رفته‌رفته محکوم شد یا به صورتی بودن و یا به وسط خوابیدن. کامران گس است از همان روزی که جمعیتی شدند خس و خاشاک و جمعیت شدند خودی.

ترش:

گریه که می‌کنم سقف دهنم می‌شود ترش، براقم زیاد می‌شود، دوست دارم نامه بنویسم به همه نهادهای امنیتی و قضایی و بگویم من را هم بازداشت کنید، محاکمه کنید و برایم محکومیتی معین کنید که کلمه داشتم، زبان داشتم، واژه داشتم و نکردم و نوشتم، من را محاکمه کنید به همراه همه آن‌هایی که ساواک را اداره‌ای معمولی جلوه دادند با کارمندی شاعر و کتاب‌خوان و عاشق پیشه. من محاکمه‌کنید کنار همه آن‌هایی که امضایشان، تصمیمشان، بله یا خیرشان، برای این نسل مظلوم و پاک

تلخ:
توی بهشت زهرای تهران قیامت است، جوان‌های دسته‌گل، با چاقو و قمه، با موکت‌بر و قداره، با آجر و شکاری به خون غلنیده و مظلوم و غریبانه و نجیب به خانه‌ابدی راهی می‌شوند، پدرها عموماً ساکت و شکسته اشک می‌ریزند، مادرها اما بلند و جوانمرده زبان گرفته‌اند و قربان صدقه می‌روند، از قربان صدقه‌ها می‌شود فهمید از همه تباری هستند، کرد و لر و بختیاری و آذری ... چهره‌ها تکیده است و داغ‌دار، امبولانس‌ها ردیف‌ردیف جوان‌ها را تا خانه قیامت راهی می‌کنند، گلاب‌فروش‌ها با احتیاط و ترسیده گلاب می‌فروشند، من نظاره‌گر اینم که گفتارها به میانمان خریدند، روی مغول را سفید کردند. در سفاکت و خون‌ریزی و جنایت و قرآن و مسجدسوزی آن قدری که این‌ها جنایت کردند و از خط قرمز عبور کردند، مغول نکرد.

گس:

چی شد؟ چرا؟ چه اتفاقی افتاد؟ این را جامعه‌شناس‌ها و رفتارشناس‌ها و مردم‌شناس‌ها باید هن بسوزانند و کله‌هایشان را روی هم بگذارند و بچورند که این گسست

عکس روز

دریاچه یا بحران ارومیه؟

ارومیه آن قدر تشنه است که بارندگی ماه‌های گذشته هم نتوانست قطره‌ای مرهم باشد بر زخم بی‌آبی‌اش. حالا حالاها باید به حال دریاچه ارومیه، که زمانی بزرگ‌ترین دریاچه آب شور خاورمیانه بود و در دوده گذشته به واسطه بی‌تدبیری در سدسازی بر رودخانه‌های ورودی و برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی، رو به خشکی رفت، گریست. دریاچه‌ای که دوده است حال و روزش تبدیل شده به یکی از مهم‌ترین و جدی‌ترین بحران‌های زیست‌محیطی کشورمان.

عکس: مرتضی امین‌الرعایایی